

Студент 6 курсу
факультету менеджменту та маркетингу ХНЕУ

СТВОРЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ УПРАВЛІНСЬКОЇ КОМАНДИ ШЛЯХОМ ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМИ ТОМАСА

Анотація. Обґрунтовано доцільність використання системи Томаса для створення ефективної управлінської команди.

Аннотация. Обоснована целесообразность применения системы Томаса для создания эффективной управленческой команды.

Annotation. Expedience of Thomas system application was grounded for creation of effective administrative team.

Ключові слова: команда, ефективна управлінська команда, система Томаса, інструменти системи Томаса.

У сучасних організаціях створення команд та колективна робота над проектом є основою для успішної конкуренції підприємства на ринку, а також збільшення об'ємів продажу та доходу. Вміння працювати в команді – основна вимога до менеджерів проектів при відборі персоналу. На сьогоднішній день для багатьох компаній вкрай важливим стає питання щодо алгоритмів створення управлінських команд й інструментів подальшого підвищення їх ефективності.

Дослідженням питань створення команд та командного управління займалися такі вчені, як Дж. Льюїс, Ч. Маргерисон, М. Белбін та багато інших. Також у 1928 році Муолтон Марсон розробив теорію, яка розглядала поведінку нормальної людини як реакцію на сприятливе та несприятливе зовнішнє середовище. На основі цієї теорії згодом була створена тестингова система Томаса [1].

На сьогоднішній день економічний успіх підприємства залежить не тільки від наявності сировини, доступних інвестицій та ефективних технологій, але й може бути забезпечений за рахунок використання управлінського ресурсу, тобто організації управління підприємством шляхом створення високоефективних управлінських команд.

Проте створенню ідеальної менеджерської команди заважають декілька об'єктивних факторів. По-перше, діяльність компанії в умовах нестабільного ринку призводить до швидкої зміни вимог до виконавців. По-друге, існуючі процедури тестування при прийомі на роботу не дозволяють ідеально підібрати відповідного нового члена команди.

Оскільки на основі цих методів оцінки кандидата неможливо прорахувати його плюси і мінуси, то ідеально розподілити функції між членами команди також не виходить. Основна складність при побудові команди управлінців полягає в тому, що, як правило, роботодавець набирає у команду людей, схожих на себе. Але лише різні за профілем співробітники роблять команду по справжньому сильною [2].

Тож, основним стає завдання щодо створення такої системи підбору персоналу, яка б дозволяла швидко та легко визначити найважливіші особисті якості працівника, його поведінку у різних ситуаціях, його мотивацію та ситуації, які можуть призвести до виникнення стресів або конфліктів. Таку можливість цілком забезпечує система Томсона – автоматизована система з оцінки персоналу, що дозволяє у короткий термін отримувати інформацію про поведінкові характеристики своїх колег і співробітників та значно підвищити ККД використання людських ресурсів і якість управлінських рішень [3].

Теорія, на якій ґрунтується система Томаса, з'явилася на початку ХХ століття. У 1928 році доктор Мултон В. Марстон в своїй книзі "Емоції звичайних людей" ("Emotions of normal people") [4] описав, що поведінка людини є реакцією індивідуума на його довкілля. Цю поведінку усередині даного середовища він оцінив за шкалою від ворожого (недружного) до позитивного (доброзичливого), а реакцію особи уздовж бази – від пасивної до активної.

Виходячи з цієї системи, розрізняють чотири типові приклади взаємодії індивідуума з його середовищем:

домінування (Dominance) – активна, позитивна поведінка в недружному середовищі;

вплив (Inducement) – активна, позитивна поведінка в дружному середовищі;

підпорядкування (Submission) – пасивна згода в дружному середовищі;

адаптивність (Compliance) – обережна, нерішуча відповідь на недружнє середовище (щоб пом'якшити ворожість).

Доктор Марстон вважав, що люди прагнуть вивчати уявлення про власну особу, яке в основному відповідає одному з чотирьох чинників. Таким чином, використовуючи теорію Марстона, стає можливим застосовувати силу наукових спостережень до поведінки людини, що є швидше об'єктивною і образною, ніж суб'єктивною і залежною від думок.

Систематизувавши дані цього методу, Томас Хендріксон в середині ХХ століття розробив систему тестів для визначення особових характеристик людини, яка після трансформувалася в програмну версію тестування і оцінки – систему Томаса.

Основними інструментами системи Томаса є [1]:

1. Профільний аналіз особи (PPA) – практичне оцінювання, яке розкриває психоемоційні особливості поведінки людей, використовується на всіх етапах перебування людини в організації: відбір, оцінка, ротация

Використання інструменту PPA допомагає співробітникові або кандидатові краще зрозуміти себе, надає можливість освідомити свої сильні сторони та зони розвитку, а працедавцеві або рекрутеру дозволяє визначити, в рамках якої посади людина буде найбільш результативною, в яких професійних областях зможе досягти максимальної задоволеності своєю працею.

2. Профільний аналіз посади (HJA) – аналіз посади і функція "Job Create" (Створення профілю посади) визначає робочу поведінку, ідеальну для кожної конкретної посади. Використовуючи профільний аналіз посади, підібрати потрібну людину можна досить швидко та об'єктивно.

3. Командна оцінка (TA) – інструмент, що використовується для аналізу і побудови команд. Розробляє ідеальний профіль команди на основі конкретних завдань і цілей організації. Використання даного інструменту у віртуальному режимі дозволяє проводити оцінку реально існуючої команди, модифікувати її, вносити корективи до складу членів команди тощо, та прогнозувати подальший реальний результат, який команда може досягти. Унікальність системи в тому, що вона виявляє першопричину всіх проблем команди протягом декількох годин, а не місяців.

Перевагами методу, за думками експертів, виступають:

висока точність (погрішність мінімальна, не більше 8 – 10 %);

наукова об'єктивність;

неможливість давати соціально бажані відповіді;

простота інсталяції;

стилістичність і доступність опису;

незначні часові та трудові витрати (базова тестова процедура займає 8 – 10 хв.).

Системі Томаса віддають перевагу такі транснаціональні корпорації, як Procter&Gamble, General Motors, NESTLE, AVON Cosmetics, IKEA, Austrian Airlines, ABB, SKANSKA, VOLVO та ін, що підтверджує її ефективність [5].

Таким чином, система Томаса – це комплексний аналітичний інструмент з вивільнення прихованих резервів персоналу, підвищення ефективності роботи підприємства без залучення додаткових матеріальних ресурсів. Вона дозволяє подолати основні труднощі у побудові команди управлінців та створити управлінську модель, адекватну потребам компанії. Однією з основних переваг системи є можливість сформулювати стратегію управлінських рішень, спираючись на аналіз поведінкових характеристик людини (профільний аналіз особи, профільний аналіз посади, командна оцінка).

Наук. керівн. Заславська К. А.

Література: 1. Анализ и оценка методики "Профильный анализ личности" [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.jansen.com.ua/ru/studies/publications/analiz_i_ocenka_metodiki.php?sphrase_id=97. 2. Белбин М. Команды менеджеров. Секреты успеха и причины неудач / М. Белбин. – М. : HIPPO, 2003. – 315 с. 3. Система Томаса [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://mip.com.ua/ru/projects/thomas>. 4. William Moulton Marston. Emotions of Normal People. Taylor & Francis Ltd., 1999. 5. Методология Thomas [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.ict-training.ru/index.php/-thomas?showall=1>.